

LBRIS

We know
books

MICHIKO AOYAMA

**Tot
ceea ce
cauți
se află
în bibliotecă**

Traducere din limba japoneză și note de
ANDREEA SION

NEMIRA

CUPRINS

CAPITOLUL UNU

Tomoka, 21 de ani, asistentă de vânzări – confecții de damă..... 5

CAPITOLUL DOI

Ryō, 35 de ani, contabil la o fabrică de mobilă 40

CAPITOLUL TREI

Natsumi, 40 de ani, fostă editoare de reviste..... 77

CAPITOLUL PATRU

Hiroya, 30 de ani, NEET..... 117

CAPITOLUL CINCI

Masao, 65 de ani, pensionar..... 152

Editor coordonator: Anamaria MANOLESCU
Copertă: Yanna ZOSMER
Prepress: Alexandru CSUKOR
Redactare: Anamaria MANOLESCU
Corectură: Claudia UNGUREANU
Tehnoredactare: Antonela IVAN

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
AOYAMA, MICHIKO

Tot ceea ce cauți se află în bibliotecă / Michiko Aoyama ; trad. din lb. japoneză:
Andreea Sion. - București : Editura Nemira, 2025
ISBN 978-606-43-1936-4

I. Sion, Andreea (trad.)

821.521

Michiko Aoyama
OSAGASHIMONO WA TOSHOSHITSU MADE
Copyright © Michiko Aoyama 2020
All rights reserved.

First published in Japan in 2020 by POPLAR Publishing Co., Ltd.
Romanian language translation rights arranged with POPLAR Publishing Co., Ltd.,
through The English Agency (Japan) Ltd and New River Literary Ltd.

Copyright © Nemira, 2025, pentru prezenta ediție în limba română
NEMIRA FICTION este o colecție a Editurii **NEMIRA**.

Tiparul a fost executat de tipografia MONITORUL OFICIAL R.A.

Orice reproducere, totală sau parțială,
a acestei lucrări și închirierea acestei cărți
fără acordul scris al editorului sunt strict interzise
și se pedepsesc conform Legii dreptului de autor.

ISBN 978-606-43-1936-4

CAPITOLUL UNU

Tomoka, 21 de ani, asistentă de vânzări – confecții de damă

Saya mi-a trimis un mesaj pe LINE, anunțându-mă că are un nou prieten. Când am întrebat-o cum e, mi-a răspuns doar că „e doctor“.

Eu eram curioasă ce fel de om e, și ea, când colo, nu pomenește nimic de caracter sau înfățișare, menționează doar meseria. Dar și doctorii sunt de mai multe feluri.

Sigur, îmi dau seama că așa descrii cel mai rapid și cel mai simplu pe cineva. Ca și cum meseria omului i-ar reflecta caracterul. Și mie mi se pare că am înțeles, oarecum, ce fel de om e din faptul că e doctor. Dar asta e doar un stereotip sau o imagine foarte personală.

Dar, dacă-i așa, mă întreb ce personalitate mi-ar atribui mie oamenii, pornind de la ocupația mea? Oare ce ar înțelege cineva care nu mă cunoaște deloc?

Pe ecranul azuriu al smartphone-ului meu continuă să se înșire, cu litere mărunte, povestea despre noul prieten. L-a cunoscut la o petrecere de *dating*.

Saya e prietena mea de-acasă. Ne-am cunoscut în liceu și am păstrat legătura, scriindu-ne așa, din când în când, după ce eu am venit la Tōkyō, la facultate, și apoi m-am angajat.

„Cum mai e viața ta?“ mă întreabă. Degetele mi se opresc preț de o clipă pe ecran. Cum să fie?

Tastez două litere. Funcția predictivă îmi propune „plăcută“ și eu trimit din reflex. De fapt, voiam să-i răspund că sunt plictisită.

Sunt angajată la Eden.

Îmbrăcăta cu vestă neagră și fustă dreaptă, petrec zi de zi în acest centru comercial cu nume paradisiac, ocupându-mă de casa de marcat sau de clienți. Și primăvara, și vara, și toamna, și iarna – care se apropie acum. Au trecut deja, pe nesimțite, șase luni de când am absolvit facultatea și m-am angajat aici.

Suntem în luna noiembrie și căldura e pornită în magazin. Port dres și picioarele mi se coc în pantofii cu vârful prea strâmt. Simt cum degetele mi se atrofiază, transpirate și înghesuite unele în altele.

Cred că toate femeile care poartă uniformă la locul de muncă arată cam la fel, dar particularitatea la Eden era bluza de culoare corai. Un fel de roz-piersică, dar ceva mai portocaliu. În perioada de training, am aflat că apelaseră la un colorist faimos ca s-o aleagă. Se opriseră asupra acestei nuanțe nu doar pentru că sugera o imagine luminoasă și blândă, ci și pentru că „li se potrivea femeilor de orice vârstă“. Lucrând acolo, am constatat că aveau perfectă dreptate.

— Fujiki-san¹, eu tocmai am fost în pauză. Poți merge tu acum, mi-a spus doamna Numauchi, o angajată part-time, revenind la casa de marcat.

Rujul proaspăt aplicat îi strălucea pe buze.

Fusesem repartizată la raionul de confecții de damă. Doamna Numauchi e o adevărată veterană – lucrează aici de doisprezece ani neîntreruși. Luna trecută, de ziua ei, a spus că a atins „o cifră dublă“. Nu poate avea nici patruzeci și patru, nici șaizeci și șase de ani. Înseamnă că a împlinit cincizeci și cinci. Cam de vârsta mamei.

Bluza corai o prinde și pe ea foarte bine. Probabil că a fost concepută special, pornind de la faptul că, în magazinul nostru, multe angajate part-time sunt trecute de o anumită vârstă.

— Fujiki-san, văd că în ultima vreme te întorci din pauză în ultimul moment. Te rog să fii mai atentă.

— Mă scuzați...

¹ Sufix de politețe, echivalent cu „domnul/doamna/domnișoara“.

Printre angajatele part-time, doamna Numauchi e ca o șefă, un fel de responsabilă cu conduita. Uneori e sâcâitoare, dar întotdeauna are dreptate.

— Mă duc!

M-am înclinat ușor către ea și am plecat de la casa de marcat. Pe drum am observat niște articole răvășite pe un raft și, când am întins mâna să le pun în ordine, m-a acostat o clientă:

— Fiți amabilă...

M-am întors către ea. Era o doamnă cam de vârsta colegei Numauchi. Nu era machiată și purta o vestă cam ponosită, cu puf de gâscă. Pe umăr avea un rucsac, uzat și el.

— Care mi se potrivește mai bine?

Ținea în fiecare mână câte un pulover. Unul era roșu-violet, cu guler în V, iar celălalt, cu guler înalt, maro.

Noi, aici, nu ne adresăm din proprie inițiativă clienților, așa cum procedează angajații magazinelor specializate de confecții. Mie îmi convine regula asta, însă, evident, când un client mă întreabă ceva, sunt obligată să-i răspund.

„Ce bine era dacă-mi vedeam de drum și ieșeam în pauză, fără să mă preocup de articolele împrăștiate!“ mi-am spus în sinea mea. Dar am cântărit din priviri cele două pulovere și, după o oarecare ezitare, am arătat spre cel roșu-violet:

— Ce ziceți de acesta? Are și o culoare mai vie.

— Da? Dar nu e prea țipător pentru mine?

— Nici vorbă! Însă dacă preferați culorile mai liniștite, îl puteți alege pe cel maro. Fiind pe gât, e și mai călduros.

— Dar mi se pare puțin cam șters...

Dialogul inutil a continuat. I-am sugerat să le probeze, dar i s-a părut prea mare bătaia de cap. Abia înăbușindu-mi un oftat, am apucat puloverul roșu-violet.

— Eu cred că această culoare este mai frumoasă și vi s-ar potrivi foarte bine.

Atmosfera s-a schimbat în sfârșit.

— Așa ziceți?

Clienta a studiat atent puloverul roșu-violet, apoi m-a privit în ochi:

— Atunci rămâne ăsta.

S-a așezat la coadă, la casă, iar eu am pus la loc puloverul maro. Din cele doar patruzeci și cinci de minute de pauză, pierdusem fix cincisprezece.

Când dădeam să ies prin spate, pe ușa destinată personalului, m-am intersectat cu o angajată a unui magazin cu îmbrăcăminte de firmă pentru tineri. Fusta evazată, dintr-un material de calitate, cu carouri oliv cu alb, îi flutura pe trup.

Lucrăm pe același etaj, dedicat confecțiilor, dar îmbrăcămintea fetelor de la magazinele specializate e întotdeauna mai drăguță. Probabil poartă articole disponibile la vânzare. Și Eden ar avea un aer mai elegant cu așa fete, cu părul ondulat și bluze în stil country.

Am trecut pe la vestiar ca să-mi iau traista din vinil cu ce-mi pregătisem pentru pauză și m-am îndreptat spre cantina personalului.

În meniu au doar tăieței *soba*¹ sau *udon*², curry și seturi³ cu ceva prăjit, care se schimbă săptămânal. Am mâncat acolo în câteva rânduri, însă o dată, când i-am atras atenția bătrânei cantiniere că-mi greșise comanda, a avut o reacție foarte urâtă, iar de-atunci prefer s-o ocolesc. Mă așez la o masă doar ca să mănânc câte o chiflă umplută cu ceva, cumpărată de la *konbini*⁴ în drum spre muncă.

Pe la mese se zăresc, ici-colo, pete corai. Printre ele se ițește și câte o cămașă albă, bărbătească, ori îmbrăcămintea în stil occidental a celor de la magazinele specializate în confecții.

De la o masă din apropiere se aude un râs strident. Un grup de patru angajate part-time, în uniformă, discută vesel despre soții și copiii lor. Clienții noștri probabil că mă consideră și pe mine ca făcând parte din aceeași echipă corai, dar, sinceră să fiu, pe mine fetele astea mă cam sperie. Cu siguranță nu mă pot pune cu ele. Așa că am grijă să nu ne ciocnim.

Eu sunt altfel...

Lucrez la Eden dintr-un sigur motiv: au fost singurii care m-au acceptat.

¹ Tăieței subțiri, din hrișcă.

² Tăieței mai groși, din făină de grâu.

³ *Teishoku*, meniurile „set“, conțin întotdeauna orez și supă *miso*, la care se adaugă carne sau pește, o varietate de mici garnituri și murături japoneze.

⁴ *Konbini*, prescurtare de la *convenience store*, mici magazine nonstop aflate în proximitate, foarte populare în Japonia.

Încercasem la mai multe companii, fără o țință precisă. Mi-era indiferent unde mă angajam, pentru că oricum nu știam să fac mare lucru.

Înștiințarea cu acceptul companiei Eden a sosit când deja obosisem, după ce fusesem refuzată de vreo treizeci de angajatori. Am hotărât să pun capăt căutărilor unui loc de muncă și să rămân la ei. Pentru mine, cel mai important era să pot locui la Tōkyō.

Dar asta nu pentru că mi s-ar fi părut că puteam avea aici cine știe ce realizări; ceea ce voiam, de fapt, era să nu mă mai întorc la țară.

În locul meu natal, aflat foarte departe de Tōkyō, erau doar câmpuri de orez cât vedeai cu ochii. Făceam un sfert de oră cu mașina până la singurul *konbini* din zonă, situat la șosea. Revistele se vindeau cu o întârziere de câteva zile și n-aveam cinematograf sau centru comercial. N-aveam nici vreun restaurant în adevăratul sens al cuvântului, doar un mic local care servea meniuri-set. Mă plictisiseam de viața aceea încă din gimnaziu și mi-am dorit să scap de acolo cât mai curând.

Mă influențaseră mult seriile pe care le vedeam la televizor, unde aveam doar patru canale. Credeam că, dacă ajung în Tōkyō, o să-mi fie toate la îndemână și am să duc o viață stilată și dinamică, întocmai ac-trițelor. Așa că am învățat pe rupe și am intrat la o universitate cu studii de scurtă durată din Tōkyō.

Ajunsă aici, mi-am dat seama imediat că avusesem în minte o imagine foarte idealizată, dar tot era un loc de vis, cu *konbini*-uri la doar cinci minute de mers în oricare direcție și cu trenuri care soseau la interval de trei minute. În orice caz, puteam să-mi cumpăr la tot pasul articole de uz cotidian și mâncăruri gata preparate. M-am obișnuit foarte bine cu viața asta ușoară. Compania Eden are mai multe magazine în toată regiunea Kantō, iar eu am fost repartizată la cel care se află la doar o stație distanță de casă, așa că nici mersul la serviciu nu e o corvoadă.

Însă, din vreme-n vreme, o întrebare nu-mi dă pace: Ce fac cu viitorul meu?

Dorința fierbinte pe care o aveam de a veni în Tōkyō, precum și încântarea mea că visul se realizase s-au dizolvat între timp ca o spumă.

Foarte rar se întâmpla ca cineva din localitatea mea natală să plece să studieze la Tōkyō. Toată lumea m-a felicitat atunci, spunând că sunt „formidabilă“, dar, de fapt, nu eram deloc așa.

N-am vreo pasiune pentru ceva; nimic nu mă bucură în mod special și n-am nici iubit; îmi doresc doar să nu mai duc o viață inconfortabilă, iar asta nu e posibil dacă mă întorc la țară.

Am să las să-mi treacă viața, rămânând la Eden? Fără o țintă, fără visuri... Doar corpul o să-mi îmbătrânească, îmbrăcat în veșnica uniformă corai. Pentru că nu sunt liberă în weekenduri, am din ce în ce mai puțini prieteni și – dar nu doar din cauza asta – nu reușesc să-mi găsesc nici iubit.

Să-mi caut alt serviciu?

Gândul ăsta îmi tot dă târcoale. Dar asta ar fi o mare bătaie de cap, iar eu simt că n-am atâta energie. De felul meu nu prea am energie. Perspectiva de a mă apuca să-mi scriu CV-ul deja mă epuizează.

Apoi, ce altceva aș putea lucra eu, care n-am fost acceptată decât de Eden?

— A, Tomoka-chan!¹ m-a strigat Kiriya, cu o tavă în mâini.

El e angajat la un magazin de optică, ZAZ. Are douăzeci și cinci de ani, deci e cu patru ani mai mare ca mine, și e singura persoană de aici cu care pot să vorbesc deschis. A venit în complexul nostru comercial acum patru luni, dar, pentru că uneori era chemat să dea o mână de ajutor și în alte locații ale firmei, nu-l mai văzusem de ceva vreme.

Pe tavă avea un meniu-set cu pește *aji* pane și un bol cu *udon* cu carne. Băiatul ăsta mănâncă surprinzător de mult, la cât de subțirel e.

— Pot să stau aici?

— Sigur!

S-a așezat în fața mea. Are privirea caldă, iar ochelarii rotunzi, cu ramă subțire, îi vin bine. Cred că meseria i se potrivește perfect. Mi se pare că am auzit odată că, înainte să se angajeze la ZAZ, a lucrat altceva.

— Kiriya-kun², ce-ai lucrat înainte?

— Cine, eu? Am făcut reviste. Le editam, scriam articole...

— Serios?

¹ Sufix apelativ, care indică o relație apropiată.

² Sufix folosit pentru numele masculine și indicând, la fel ca *-chan*, o relație apropiată.

Am rămas uimită. Fusesse editor? Brusc, băiatul drăguț, cu gesturi blânde, devine în mintea mea un intelectual tobă de carte. Uite cum o informație legată de locurile anterioare de muncă te face să-ți schimbi imaginea despre cineva!

— Ce te miră așa?

— Păi, e o meserie formidabilă!

Kiriya zâmbește, sorbind niște tăieți.

— Și optica medicală e o meserie formidabilă.

— A, da?

Râd și eu și mușc din chifla cu cârnac.

— Văd că-ți place mult cuvântul ăsta.

— Hm, posibil.

Am impresia că și lui Saya, când mi-a scris că are un nou prieten, i-am răspuns folosind de mai multe ori „Formidabil!”. Oare ce mi se pare mie „formidabil”? Vreun talent ieșit din comun? Cunoștințe vaste despre un anumit subiect? Ceva ce nu oricine poate face cu ușurință?

— Cred că aici mor, la Eden, șoptesc, luând o înghițitură din milkshake-ul cu căpșuni.

Kiriya a ridicat dintr-o sprânceană.

— Ce s-a întâmplat? Vrei să-ți cauți altceva de lucru?

După o clipă de ezitare, i-am răspuns, cu voce joasă:

— Da... Mă tot gândesc la asta în ultima vreme...

— Îți dorești să lucrezi tot cu clienții?

— Nu. Aș vrea să fac muncă de birou. Să mă îmbrac cum vreau, să fiu liberă în weekenduri, să am locul meu. Să iau prânzul cu colegii de la companie la o cafenea din apropiere, să bârfim despre șefi în chichinetă...

— În toate scenele pe care le-ai descris nu văd niciun indiciu legat de munca în sine, a remarcat Kiriya, zâmbind stângaci.

Are dreptate, dar ce să fac, dacă nici eu n-am o imagine clară?

— Dar aici ești angajată cu normă întreagă. Dacă-ți mai dai silința câțiva ani, o să te poți transfera la sediul central, nu-i așa?

— Da, dar...

La Eden, traiectoria profesională era așa: un angajat nou trebuia să petreacă minimum trei ani la unul dintre magazinele companiei; apoi, odată ce căpăta experiență de teren, putea cere transferul la sediul central, fie la Departamentul de Afaceri, fie la Resurse Umane, fie la

Dezvoltarea Produselor, urmând să se ocupe de achiziții sau de planificarea evenimentelor. În concluzie, muncă de birou, cum spuneam eu.

Dar auzisem că, în realitate, erau foarte mici șansele ca o astfel de cerere de transfer să fie aprobată. Mai degrabă aș fi putut fi promovată până în funcția de „director de divizie“. Așa cum e șeful nostru de magazin, Ueshima, un om insipid și fără chef. Are treizeci și cinci de ani și e director de divizie de cinci ani. Când mă uit la el, mă cuprinde presimțirea că mai mult n-am să ajung nici eu, chiar dacă lucrurile ar merge bine. Sigur, ar fi o promovare, dar asta ar însemna doar mai multe responsabilități, fără să se schimbe tipul de muncă. În primul rând, ar trebui să mă ocup de angajatele part-time. Numai când mă gândesc mă apucă groaza. Salariul ar fi un pic mai bun, dar n-am atâta încredere în mine.

L-am întrebat pe Kiriya:

— Cum ți-ai găsit postul de la ZAZ?

— Mi-am făcut cont pe un site cu joburi. Am primit o mulțime de oferte, dintre care am ales una.

Și-a deschis smartphone-ul să-mi arate.

Trebuia să introduci domeniul de activitate căutat, experiența profesională actuală și aptitudinile tale, iar apoi primeai pe email oferte de muncă corespunzătoare. Modelul de formular era foarte amănunțit, cu o sumedenie de căsuțe de bifat: calificări, nota de la TOEIC, permis de conducere...

— Competențe... ce să zic, eu n-am decât un certificat de nivelul 3 la Eiken¹.

Ar fi fost bine dacă mi-aș fi luat măcar carnetul de conducere. În orașul meu natal, unde nu se putea trăi fără mașină, toți colegii mei s-au înscris la școala de șoferi imediat ce am absolvit liceul. Doar eu, știind că voi merge la facultate în Tōkyō, m-am gândit că n-o să am nevoie și am făcut ce-am vrut în vacanța de primăvară. Cât despre Eiken, îl dădusem mai mult din obligație, în gimnaziu, și obținusem nivelul 3, care n-avea cine știe ce valoare.

Secțiunea din formular care viza competențele digitale era încă și mai detaliată. Se înșirau acolo Word, Excel, PowerPoint și încă câteva nume de care nici n-auzisem.

Am și eu laptop, nu-i vorbă. L-am folosit în facultate să-mi redactez referatele și lucrarea de licență. Însă, după ce m-am angajat, n-am mai avut nevoie să scriu texte. În plus, într-o bună zi m-am pomenit că mi s-a defectat și routerul. Dar mi s-a părut prea mare bătaia de cap să-mi cumpăr unul nou, cu conexiune Wi-Fi, așa că, de atunci, pur și simplu nu l-am mai deschis. Când am nevoie de ceva, mă descurc suficient de bine și cu mobilul.

— M-aș pricepe cât de cât să scriu în Word, dar nu știu deloc Excel.

— Dacă vrei să lucrezi într-un birou, e util să știi.

— Dar sunt scumpe cursurile.

Răspunsul lui Kiriya m-a surprins:

— Nu-i nevoie să te duci la o școală specializată. Multe centre comunitare, chiar și cele mici, de cartier, oferă cursuri de IT ieftine pentru comunitatea locală.

— Serios?

Am făcut cocoloș ambalajul de la chiflă, pe care o terminasem, și m-am uitat la ceas: îmi rămăseseră mai puțin de zece minute. Voiam să mă mai duc și la toaletă și, dacă n-ajungeam înapoi la casa de marcat cu trei minute înainte să se termine pauza, doamna Numauchi avea să-mi facă iarăși observație.

Am dat pe gât milkshake-ul cu căpșuni și m-am ridicat de la masă.

Seara, am căutat de pe mobil „cartierul Hatori“, unde locuiam eu, „centru comunitar“ și „curs de IT“. Am fost surprinsă să văd mulțimea de rezultate. Ochii mi s-au oprit la „Centrul Comunitar Hatori“. Am căutat adresa: era foarte aproape, anexat unei școli primare, la nici zece minute de mers.

De pe site, am văzut că organizau o mulțime de cursuri și evenimente: *shōgi*¹, *haiku*, euritmie, dans hula, gimnastică. Organizau destul de frecvent și ateliere de *ikebana*. Părea că putea participa oricine, dacă locuia în cartier.

¹ Test standard de limba engleză, în Japonia.

¹ Joc de strategie tradițional japonez, asemănător jocului de șah.

La te uită ce se găsea într-o școală primară! Locuiam aici de trei ani, dar habar n-aveam.

Cursul de IT se ținea într-o sală de reuniuni. Puteai veni cu laptopul personal sau ți se puneau unul la dispoziție. Ședința costa două mii de yen. În fiecare miercuri, de la 14 la 16. Cursurile erau personalizate și puteai participa doar când îți permitea timpul. Îmi convenea faptul că erau în timpul săptămânii și nu sâmbăta. Chiar se întâmpla să am liber miercurea asta.

Începătorii sunt bineveniți. Recomandat în special celor care doresc să învețe în ritm propriu. Trainerul interacționează individual cu fiecare cursant. Puteți dobândi cunoștințe de Word, Excel, construcție de pagini web și programare.

Trainer: GONNO.

Cred că aș fi putut face față.

Am dat click pe formularul de înscriere și l-am completat. Nici nu începusem cursul și deja mă vedeam expertă în Excel. De mult nu mai avusesem așa un sentiment de satisfacție.

Două zile mai târziu, miercuri, m-am dus la școala primară, cu laptopul meu.

Harta de pe site arăta că se intra dintr-o alee îngustă, după ce ocoleai gardul școlii. Era o clădire albă, cu etaj. Deasupra ușii din sticlă de la intrare era o pancartă pe care scria „Centrul Comunitar Hatori“, adăpostită sub un mic acoperiș, ca o streășină.

Am deschis ușa. Imediat după intrare era recepția, la care stătea un bătrân cu păr alb, bogat. Încăperea din spatele lui părea un fel de secretariat. O femeie cu o bandană pe cap scria ceva, așezată la un birou. M-am adresat bătrânului:

— Bună ziua, am venit pentru cursul de IT...

— Completați aici, vă rog. Cursul are loc în sala A.

Bătrânul a arătat cu degetul un clipboard de pe marginea biroului de la recepție, cu un tabel în care vizitatorii își treceau numele, scopul vizitei, ora sosirii și ora plecării.

Sala A se găsea la parter, pe dreapta, dincolo de lobbyul de după recepție. Ușa glisantă era deschisă și am aruncat o privire înăuntru. Deja, la una din mesele lungi, erau așezați, față în față, cu calculatoarele deschise, o față puțin mai mare decât mine, cu părul ondulat, și un bărbat cu fața ascuțită.

Credeam că Gonno, trainerul, avea să fie un bărbat, însă era o femeie trecută de cincizeci de ani. Când m-am prezentat, mi-a zâmbit cald:

— Luați loc unde doriți!

M-am așezat în capătul mesei, pe partea unde stătea și cealaltă cursantă. Nici ea, nici bărbatul nu-mi acordă atenție, văzându-și de activitatea lor.

Îmi deschid laptopul. Din precauție, îl verificasem și acasă, pentru că nu-l mai folosisem de multă vreme. A durat ceva, probabil pentru că nu mai fusese aprins de mult, dar a pornit.

Din nefericire, pentru că mereu folosesc smartphone-ul, abia reușesc să nimeresc tastele. Poate că ar trebui să mai exersez și Word-ul.

— Fujiki-san, dumneavoastră voiati să învățați Excel, nu-i așa?

Așa menționasem în cererea de înscriere.

— Da, dar nu-l am instalat pe laptop.

Doamna Gonno a aruncat o privire spre ecran, apoi a mișcat puțin din mouse.

— Ba da, îl aveți. Vă fac un shortcut.

Pe ecran, aproape de margine, a apărut un pătrățel verzui, cu X-ul de la Excel pe el.

Ca să vezi! Aveam programul, dar laptopul mi-l ținea ascuns!

— Văzând că folosiți Word, m-am gândit că aveți instalat tot Office-ul.

Tot Office-ul? Nu înțelegeam ce înseamnă, dar m-am bucurat să-l am. Mi-am amintit că în timpul facultății am rugat un coleg să-mi instaleze Word-ul, fiindcă nu m-am descurcat singură. Așa se întâmplă când pui pe altcineva.

Vreme de două ore, am învățat despre Excel, de la zero, cu doamna Gonno, care mai trecea din când în când și pe la ceilalți cursanți. Însă mie, fiind nou-venită, mi-a acordat mai multă atenție.

Cel mai mult m-a uimit faptul că, dacă inserai niște numere în celule, trebuia doar să le selectezi și să apeși o tastă și ți le aduna automat.